

Heinolan kaupungin toimenpiteet koronaviruksen yritysvaikutusten lievittämiseksi

4741/14.01.00/2020

Khall 30.03.2020 § 73

Valmistelija: elinvoimajohtaja Heikki Mäkilä, puh. 044 769 4141, etunimi.sukunimi@heinola.fi

Koronaviruksen talousvaikutusten ennakoidaan olevan suuremmat kuin minkään muun tekijän viime vuosikymmeninä, katsottiin sitä siten paikallistasolta, kansallisesti tai maailmanlaajuisesti. Matkailu- ja ravintola-ala on käytännössä pysähtynyt jo, ja moni muu ala kärsii esimerkiksi toimitusketjujen katkeamisista tai häiriöistä johtuen. Taloudelliseen taantumaan ajautuminen heikentää globaalia investointihyödykkeiden kauppaa, jossa suomalainen teollisuus on vahvasti mukana ja pk-yritykset osana ao. teollisuuden alihankintaketjuja.

Elinkeinoelämän keskusliiton mukaan lähes 90 % työnantajayrityksistä näkee pandemian haitallisena yritystoiminnalleen ja 40 % pitää tästä aiheutuvia lomautuksia tai irtisanomisia todennäköisinä. 90 % yrityksistä pitää julkisen sektorin tukitoimia melko tai erittäin tarpeellisina.

Suomen Yrittäjät ry ja Kuntaliitto ovat antaneet kunnille ja yrityksille yhteiset suositukset koronakriisin aikana. Näiden tavoitteena on yritysten toimintaedellytysten, alueiden työpaikkojen ja kuntien elinvoiman turvaaminen. Suositukset sisältävät aihealueita mm. kuntien ja yrittäjien vuoropuhelusta, toimenpidesuosituksia yritysten maksuvaikeuksiin ja suosituksia liittyen julkisiin hankintoihin. Esimerkiksi Lahden kaupunginhallitus on tehnyt päätöksen tukitoimista, joilla koronaviruksen vaikutuksia voitaisiin lieventää. Pääkaupunkiseudun yrittäjäjärjestöt ovat myös käynnistäneet kuntien kanssa yhteistyön näissä merkeissä.

Heinolan kaupungin on tarkoituksenmukaista tehdä voitavansa, jotta pandemian vaikutukset olisivat mahdollisimman pienet. Samalla on otettava huomioon, että kriisillä tulee olemaan merkittävät negatiiviset vaikutukset kaupungin talouteen niin tänä kuin seuraavinakin vuosina. Yritysten tukitoimet kiristävät kuntataloutta entisestään. Käytettävissä oleva keinovalikoima on kohtalaisen suppea ja sitä käytettäessä on pyrittävä tasapuolisuuteen, ja lakeja on tässäkin tilanteessa noudatettava.

Tässä vaiheessa pandemian yritysvaikutuksen lieventämiseen on valmisteltu toimia seuraaville osa-alueille:

1. Yrityspalvelutoimenpiteet

Yrityspalveluissa kiinnitetään erityistä huomiota kriisitilanteessa olevien yritysten auttamiseen esimerkiksi ohjaamalla niitä tarkoituksen mukaisesti tuki- ja neuvontamekanismeihin tai auttamalla mahdollisten tukihakemusten täyttämässä.

2. Kaupungin tiloissa vuokralla olevien yritysten vuokrahuojennukset

Kaupunki jättää perimättä huhti- ja toukokuun 2020 vuokran niiltä kokonaan yksityisomistuksessa olevilta yrityksiltä, jotka tarjoavat kaupungin omistamissa rakennuksissa palveluita ensisijaisesti kuluttajille ja joiden tulot perustuvat pääosin kuluttajilta saataviin maksuihin. Vuokrahelpotuksen kohteena olevien yritysten määrittelyä tulkitaan suhteessa siihen, mikä kokonaisvaikutus valtiovallan antamalla toimintarajoituksilla ja -ohjeilla on kyseiseen yritystoimintaan.

3. Kaupungin maksusuoritusten nopeuttaminen yrityksille

Yrityksiltä tehtyjen ostojen laskut maksetaan mahdollisuuksien mukaan nopeutetusti ja viipymättä, eikä vasta eräpäivänä. Tarpeen ja harkinnan mukaan voidaan tapauskohtaisesti myöntää lisää maksuaikaa ilman lisäkuluja.

4. Hankintojen suunnittelu ja toteutus yritysten tilanne huomioiden

Alle kansallisen kynnyksrajan jäävissä hankinnoissa suositaan nopeimpia tapoja toteuttaa hankinta eli käytetään harkinnan mukaan neuvottelumenettelyä, rajoitettua menettelyä tai suoraankintaa (Hankintaohjeet ja hankintatoimivalta 22.5.2017, kohta 2.2). Pyritään ohjaamaan hankintoja sellaisille pienyrityksille, joiden tilanne on erityisen haastava. Hankintojen kokonaistaloudellisuuden ja vaikuttavuuden arvioinnissa painotetaan paikallisuutta ja elinvoimavaikutuksia. Isompia hankintoja suositellaan ryhmiteltävän osahankinnoiksi, jotta useampi toimija voi tulla valituksi. Hankintasopimusehdoissa pyritään antamaan erityisesti pienille toimittajille joustoja.

5. Yrityspalvelusetelin käyttöönotto

Kaupunki käyttää 25 000 € yrityspalvelusetelien luomiseen. Yrityspalvelusetelit ovat poikkeustilanteen aikaista suoraa yritystukea. Tarkoituksena on jakaa hakemusten perusteella 500 - 1 000 euron suuruisia avustussummia hakemusten perusteella vaikeuksissa oleville paikallisille mikroyrityksille. Tukikriteerit sovitaan yhteistyössä heinolalaisten yrittäjäjärjestöjen kanssa. Myös tukipäätöksistä päätetään yhdessä. Haku avataan, kun kriteereistä on päätetty. Rahoitus järjestetään elinkeinopalveluiden budjetista.

6. Tiedotustoiminta

Kaupunki ja yrittäjäjärjestöt toteuttavat tiedotuskampanjan, jolla kannustetaan kaupunkilaisia tekemään ostoksia paikallisesti.

Kaupunginjohtajan (JP) ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä valmisteluosassa esitetyn suunnitelman toimenpiteiksi koronaviruksen yritysvaikutusten lievittämiseksi.

Päätös: Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Muutoksenhaku: oikaisuvaatimusohjeet, kunnallisasiat

Tiedoksianto: sähköposti teknisen toimen johtaja
kiinteistöpäällikkö
talousjohtaja
elinkeinopäällikkö
Heinolan Yrittäjät ry
Heinolan Naisyrittäjät ry